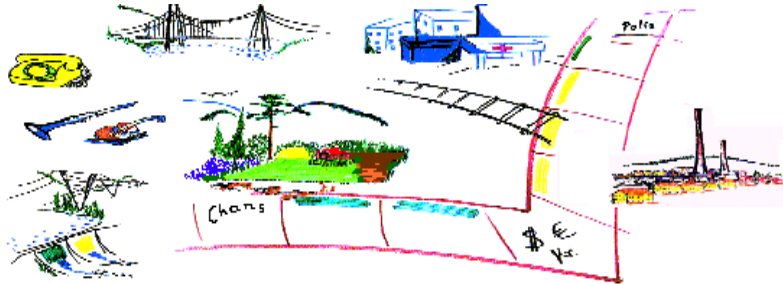


# Global solidaritet eller globalt spel ?

De senaste 15 åren har Sverige drivit på politiska beslut nationellt och globalt som placerat jordbruk, fiske, andra naturbruk och naturresurser som om de vore insatser på ett monopolspelbräde.

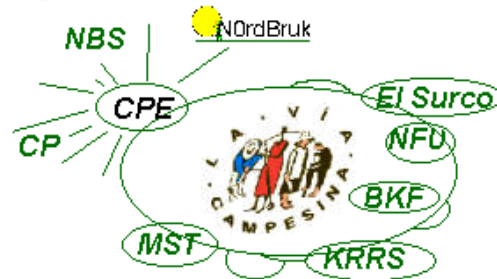
Service, transport och offentlig sektor är på väg, eller har redan "placerats".



För drygt tio år sedan startade småbönder och jordlösa Via Campesina – idag en global mångmiljonrörelse. Tendenserna var då tydliga att agrara och marina näringar och gröna naturresurser var på väg in i världshandelssystemet. Ett spel där naturbruk betraktas som industri och produkter med vilka som helst.

En tystnad från brukarorganisationer i Sverige gjorde att flera av oss svenska bönder "meldet oss in i Norsk Bonde- og Småbrukarlag" (NBS). Därmed öppnades en hel värld med naturbrukare i Europa under paraplyet CPE och globalt i Via Campesina och vår svenska gren NOrdBruk kunde bildas.

( Se [www.nordbruk.org](http://www.nordbruk.org) med information, artiklar och länkar till de olika organisationerna. Om du inte har egen dator be din granne eller ring till oss. )



- % -

Jag med Fjällkor och skogsbruk känner genast igen det kustfiskaren från Chile berättar om när norsk fiskeindustri roffar åt sig koncessioner över fiskevattnen. Fiskaren förstår när jag pratar skog. I hans öron är det samma roffarmentalitet som i Chile. I Sverige övertar klippare och storskalig träindustri kontrollen över skog och råvaruproduktion.



Det är en positiv, märklig upplevelse att vid varje möte känna ett direkt och personligt gensvar och igenkännande. Gemenskapen är naturlig, då vi på varsin sida av jordklotet arbetar för samma sak - att försörja människor med mat genom ett hållbart uttag som är anpassat till jordens årliga produktionsförmåga. M.a.o. vi är länken mellan människan och det ekosystem hon lever i.

**Men gemenskapen bygger också på protest** - För första gången i världshistorien drabbas alla naturbrussektorer globalt av gemensamma direktiv spelformulerade av WTO (Världshandelsorganisationen). Globaliseringen orsakar nedläggning av jordbruk och annat naturbruk och avfolkning till städerna blir följden. I Syd drabbas människor dessutom av fattigdom och nöd.

- € -

**Sverige var bland de första ut att globalisera jordbruket 1990...**

Flera år innan nuvarande Gatt-avtal ratificerades och WTO bildades. ”Avregleringen kommer att underlätta anslutningen till EG”, sa handelsminister Hellström i Farmers Weekly samma år.

Sverige har sen dess förlorat nästan hälften av självförsörjning och jordbruksproduktion, om vi räknar in den ökade foderimporten av soja.



På seminarier och interna möten världen över – i korridorer och under måltider – pratar vi naturbrukare bl.a. om soja – mjölkspelet.

När soja exporteras från Brasilien till Sverige för vidare transport som överskottsmjolk till Indien slås familj jordbruk ut i alla tre stater.

I Brasilien förlorar bönder sin försörjning när multinationella bolag utnyttjar sina maktmedel för att producera soja för export.

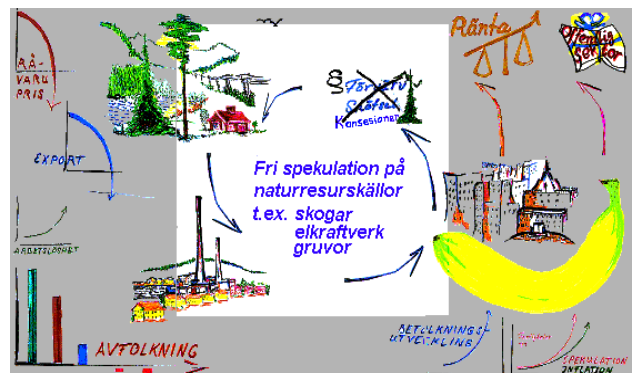
I Sverige konkurreras familj jordbruk ut av en alltmer industrialiserad mjölkproduktion och sjunkande mjölkpriser.

Nya koraser, högmjolkande p.g.a. sin sojaomvandlande förmåga, slår bl.a. ut mina Fjällkor som har födosöket inställt på hemmaproducerat gräs.

Med hjälp av exportsubventioner kan ARLA/(MDFoods)-mejeriindustri exportera torrmjolk och dumpa priserna i t.ex. Indien. Nystartad småskalig mejerikooperation och jordbruk slås ut i delstaten Karnataka av priser under produktionskostnad.

- £ -

Lokalt och globalt drabbas vi på likartat sätt som följd av de globala organisationernas och ekonomiska blockens direktiv. Urbanisering och storskaliga lösningar genomsyrar hela samhället. Industrialisering av jord- och skogsbruk och avfolkning av landsbygd drivs på med hjälp av konkurrenslagar, valuta-politik och -spekulation och nedskärningar i offentlig sektor. **Handelsproblemen** är stora men konsekvenserna blir synliga i full skala först när man förstår betydelsen av fri spekulation på naturresurskällor och patent på liv med bl.a. genmanipulerade organismer GMO. Två av de viktigaste handelsrelaterade direktiven.



## En utflyttad industri kan man bygga upp igen även om det är svårt. Frågan är, hur bygger man nya skogar, åkrar och vattenfall - naturresurskällor som vi släppt ut på spekulationsmarknaden?

”Ett land utan naturresurser är fattigt. Ett land som sålt ut sina naturresurser är precis lika fattigt” skrev Staffan Westerlund i ”EG och makten över miljön”. Han är en av två akademiker som då genomskådade Sveriges iver att realisera EG:s investeringsdirektiv 1992 och samtidigt OECD:s senare kallad MAI-avtal.

- \$ -

När **Via Campesina** och **NordBruk** deltar i World Social Forum och olika möten i Stockholm, Göteborg eller andra platser i Europa och världen argumenterar vi för **Livsmedelssuveränitet**, ett av våra alternativ - ”Varje lands rätt att producera sin egen basmat”.

”Protektionism” domderar då våra motståndare.

Jaa, svarar vi – Skydd.

Ett skydd för livsmedelssäkerhet, natur, djur, och människor såväl i Syd som i Nord.

Människans globala hushåll klarar transport och handel utan alltför stor miljöförstöring och energislöseri, om vi prioriterar lokala och regionala marknader och skyddar oss mot den globala marknadens prisdumpingsfrihet. Småskaliga marknader ger förutsättningar för folkförsörjning och fördelning av resurser enligt FN:s mänskliga rättigheter.

**Svenskt jordbruk – globalt jordbruk - behöver skyddas från svenska politiker när de ersätter egen produktion med import av råvaror från fattiga länder. Det är inte bönder eller fiskare i Syd som exporterar - det är multinationella bolag på plats från väst som exporterar. All åker behövs för att ta vara på jordens årliga produktionsförmåga – särskilt imorgon.**

För Livsmedelssuveränitet krävs att jordbruk, livsmedel, naturresurser och genetiska resurser ska frikopplas från WTO. Naturresurser och livets hörnstenar behöver ett skydd och förvaltning för hållbarhet i generationer framöver.

- § -

### MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER (CFM)



Svensk utförsäljning av t.ex. järnväg och privatiseringar i offentlig sektor och tidigare globalisering av jordbruket är egentligen två sidor av samma mynt.

**WTO:s affärsidé** om att privatisera välfärden och vattendistributionen ligger på förhandlingsbordet - nu också EU-förslag om globalisering i grundlagsformat. Fina fraser kommer att levereras om fred med förstavelsen fri- i ord som frihandel. I själva verket ökar motsättningarna. Sydsverige mot Norrland – Sydglob mot Nordglob.

Campesinabönder kräver istället en dagordning där global solidaritet och livsmedelsuveränitet prioriteras, gärna inom ramarna för FN:s värderingar.

Manus: Obs-Kulturkvartens globaliseringsdebatt 29/3 2004

Ö. Torgny Östling



**NördBruk**

[nordbruk@nordbruk.org](mailto:nordbruk@nordbruk.org) Den svenska grenen av **CPE** och **Via Campesina** är en små- och familjebrukarorganisation i Sverige för spridning av information och debatt om landsbygds- och

naturresursfrågor.

Tel: 0346 / 251 54; 0693 / 302 37; 0320 / 633 96

